

تأثیر طبیعت ستایی در روحیه طراحان و خلق معماری مطلوب^۱

نمونه موردی: شهرستان دهگلان کردستان

سونیا کرمی^۱، پیمان مفاخری باشماق^۲، امیرحسین فرشچیان^۳

۱-دکتری معماری جغرافیا/شهرسازی دانشگاه تبریز، مدرس دانکده معماری دانشگاه ایرانمهر قروه

karamisonya@emil.co

09187954523

۲-دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشکده معماری دانشگاه ایرانمهر قروه

Peymanmafakhery1371@gmail.com

09339869230

۳-دانشجوی دکتری تخصصی معماری اسلامی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

AmirFarshchian@Tabriziau.ac.ir

۰۹۱۸۳۰۷۰۳۲۵

چکیده

طبیعت ستایی در کل به معنای پیروی کردن و هم راستا بودن با طبیعت است. به طوری وقتی یک سازه در دل طبیعت با این رویکرد طبیعت ستایی قرار گیرد خود بنا جزئی از طبیعت به حساب می آید. در این رساله سعی بر آن شده که مشکلات مربوط به منطقه تفریحی سد سنگ سیاه مشخص گردد. و برای رفع آن راهکاری ارائه نمود که هم نیازهای مادی و هم نیاز به تفریح شخصگردشگر را برطرف سازد و همچنین با طبیعت اطراف خود هم راستا باشد. ماهیت رساله از نوع توصیفی-تحلیلی می باشد و هدف رساله از نوع کاربردی می باشد. روش جمع آوری داده ها با استفاده از روش اسنادی (بررسی پیشینه های مرتبط با موضوع) و کتابخانه ای (بررسی و مطالعه کتاب های مرتبط با معماری طبیعت ستا) و روش پیمایش (استفاده از پرسشنامه (طیف لیکرات و مشاهده) در سایت مورد نظر انجام می گیرد. روش تحلیل داده های پرسشنامه از برنامه SPSS و آزمون کدال استفاده شده است جامعه آماری ما گردشگرانی هستند که در شش ماهه نخست

^۱ این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد پیمان مفاخری باشماق در دانشکده معماری دانشگاه ایرانمهر قروه می باشد که به راهنمایی سونیا کرمی انجام گرفته است.

سال به این مکان تفریحی آمده اند تعداد نمونه که بر اساس میانگین گردشگران در چهار سال گرفته شده است برابر با ۱۶۱ نفر می باشد پرسشنامه ها در سد سنگ سیاه پخش گردید سپس نتایج داده ها را در جدول SPSS وارد و در نهایت با استفاده از آزمون کندال و میانگین میزان همبستگی ما بین سوالات تحقیق را مشخص کردیم. هدف از انجام این رساله رسیدن به یک راهکار و روشی که هم بتواند ارزش های طبیعت را در خود حفظ کند و همچنین بتواند نیازهای گردشگران را بر طرف سازد و همچنین در جذب گردشگر بیشتر به این مکان تفریحی موثر باشد.

کلمات کلیدی: طبیعت؛ معماری؛ طراحی؛ دهگلان.

۱- مقدمه:

گردشگری صنعتی گسترده ، عظیم و رو به رشد در عرصه فرهنگ و اقتصاد جهان است که به عنوان صنعتی نوپا در سالهای اخیر تاثیرات زیادی بر وضعیت اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جهان داشته است. نیاز انسان به طبیعت نیاز انکار ناپذیر است سفر در طبیعت و هم اقامت در آن و مانوس شدن با آن در ساخت روح انسان بسیار تاسیر گذار است. معماری از عوامل تایین کننده نحوه اقامت و بی شک نحوه برخورد او در این اقامت با طبیعت است (محمدی نژاد ، ۱۳۹۳: ۳۲). نیاز به طبیعت ، نیاز است انکار ناپذیر، سفر در طبیعت و هم اقامت در آن و مانوس شدن با آن در ساختن روح انسان بسیار تاثیر گذارند. معماری از عوامل تعیین کننده نحوه اقامت و بی شک نحوه برخورد او در این اقامت با طبیعت است (صادقی، ۱۳۹۴: ۱۱). استان کردستان دارای طبیعتی بکر و سر سبز است که محل مناسبی برای تفرج و گردشگری محسوب می شود هر شخص دوست دارد اوقات فراغت خود را در طبیعت بگذرانند. جای که آب در طبیعت حضور داشته باشد یک فضای دلنشین و آرام بخش را به وجود می آورد که محل مناسبی برای تفریح و گذراندن اوقات فراغت به محسوب میشود.

طبیعت دستاورد بهترین معمار یعنی خداوند است و اغلب برای معماران بهترین سرچشمه الهام بوده است (خا زرد، ۱۳۹۵: ۳۵) به گفته پل کله نویسنده و نقاش سوییسی، ارتباط با طبیعت ضروری ترین شرط برای هنرمند است. هنرمند انسان است او خود طبیعت است، بخشی از طبیعت و در میان فضای طبیعی (کله، ۱۳۹۱: ۷۲). برای هزاران سال، انسان از طبیعت سود برده است و همواره سعی نموده تا آن را به وضعیت دلخواه خود درآورد و در مواقعی که نیروهای فوق انسانی طبیعت به فروش در می آیند از آسیب های آن در امان بماند. ساختن مسکن از جمله این تلاش ها است که به تدریج از عین جان پناههای ارزانی شده طبیعت به انسان مانند حفره های صخره ها و غارها به استفاده از مصالح طبیعت در ساخت کلبه ها و خانه های چوبی و سنگی، ارتقا یافته و در نهایت با تغییر شکل دادن عناصر طبیعت به مصالح مانند خاک به آجر و شن و ریگ به بتن و فناوری فلزات، تکامل پیدا کرده است (شرقی، ۱۳۹۰: ۵۷).